

Корновенко С.В., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін.

Рецензія на двохтомну монографію:

1. В.І. Власов „Глобалістика : історія, теорія” Том 1. Історичні аспекти науки глобалістики, Вінниця : ТОВ „Нілан - ЛТД”, 2012. – 570 с.

2. В.І. Власов „Глобалістика : історія, теорія” Том 2. Еволюція наукової думки щодо глобалізації в Україні та Росії , Вінниця : ТОВ „Нілан - ЛТД”, 2012. – 858 с.

В останні роки громадськість України має можливість ознайомитися з науковими працями видатних вітчизняних і зарубіжних вчених із різних галузей і сфер діяльності людства. Серед них є такі видання, біля яких не можна пройти, не звернувши на них увагу. До таких, на наш погляд, належить монографія доктора сільськогосподарських наук, доктора економічних наук, академіка сільськогосподарської академії Республіки Казахстан Власова Володимира Івановича „Глобалістика: історія, теорія” (в 2-х томах). Тримаючи в руках 2-х томник монографії, який викликає захоплення, подив і одночасно запитання: як одна людина могла виконати такий обсяг роботи? Одна з відповідей може бути така: її могла виконати людина, яка закохана в свою роботу, людина яка переконана в тому, що її робота потрібна не лише фахівцям, що цікавляться цією проблемою, а й широкому загалу людей, які задають собі та іншим запитання: куди рухається суспільство? Що нас чекає в майбутньому? Така робота потрібна тим, хто має власну думку на світовий процес глобалізації.

На переконання автора рецензованої монографії, глобалізація – процес об'єктивний. Він байдужий і до тих кому він вигідний, і до тих, кого позбавляє останню надію. Водночас якщо світові лідери не зможуть зробити так, щоб плодами глобалізації могли скористатися всі, ними не зможе скористатися ніхто.

Глобальна відповідальність передбачає глобальне переосмислення і відповідне перевиховання, і від цього процесу ніхто не може стояти осторонь. Глобальна відповідальність менеджменту України полягає якраз у тому, щоб він сприймав українські проблеми в глобальному контексті.

За останні тридцять років проблеми глобалізації, глобалізму, антиглобалізму, альтерглобалізму щоденно обговорюються на шпальтах газет, журналів, у монографіях політиками, політологами, істориками, економістами, спеціалістами народонаселення й цивілізації, соціології, спеціалістами з інформатики, простими громадянами на різних мовах у більшості країн світу: як у країнах «золотого мільярду», так і у країнах, що розвиваються. І це не данина моді, це реальний процес сьогодення й подій, які визначають розвиток людства в майбутньому.

Автор рецензованої монографії у першому томі зробив вдалу спробу і ретельно проаналізував динаміку нової меганауки – глобалістики і методологію глобальних досліджень, окремих складових процесів глобалізації.

Оскільки глобалізація безпосередньо пов'язана з діяльністю найбільшої глобальної установи ООН, то автор розкрив її роль у розвитку цих процесів.

Чільне місце у монографії відведено аналізу діяльності Римського Клубу – недержавної організації, що об'єднує спеціалістів і аналітиків міжнародного рівня. Автором монографії вивчено доповіді самого клубу, що стосуються розвитку досліджень із глобалізації та глобалістики.

Автор об'єктивно розкрив як формується дискурс глобалізації, що таке глобалізація – процес, чи комплекс процесів, феномен, фактор, система явищ, якісно новий етап розвитку світового простору ринкової цивілізації, криза капіталізму, перехід від індустріального до постіндустріального суспільства при зіткненні цивілізації і культур, новий етап розвитку інтернаціоналізації, які закони визначають глобалізацію і як вони діють, які проблеми потрібно вирішувати людству.

Процес глобалізації змушує переглянути і ставлення суспільства до антиглобалістів, які багато чого вже досягли. Наприклад, вони змусили світ задуматись, чому, не дивлячись на швидкий розвиток технологій, значна частина країн планети залишається економічно нерозвиненою і бідною.

Серед сучасних політологів розповсюджена думка, що світова співдружність визначається формулою «20» і «80». Це означає, що 20% людства належать до розвинених суспільств, інші 80%, або майже 5 млрд людей, виключені з процесу. Те ж підтверджує статистика ООН: 86% суспільного обсягу споживання припадає на 1/5 населення Землі, на інші 4/5 – 14%. Збігнев Бжезінський з цього приводу зазначав, що в 1960-х роках розрив між багатими та бідними становив 30 разів, а в 1990-х – 150.

Показово, що Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, виступаючи на Економічному форумі в Нью-Йорку заявляв, що питання розвитку світової економіки більше не можуть обговорюватися лише між багатими і потужними країнами та корпораціями. Точка зору бідніших країн світу і країн, що розвиваються, також повинна враховуватись.

У світі, що постійно глобалізується, рівень життя населення багатих держав пов'язаний із стабільністю бідних. ООН ставить перед собою амбіційну задачу: удвічі скоротити кількість бідних країн на планеті через 12 років. Для цього багаті країни повинні подвоїти суму щорічних відрахувань коштів, що виділяються на допомогу біднішим економікам. Однак бідні країни потребують не лише коштів та співчуття, а зміни нової планетарної політики, так само як світ потребує нових структурних змін. Необхідно інтегрувати бідніші економіки в світове співтовариство. Для цього багаті країни повинні зняти торгові бар'єри, ними ж побудовані.

Другий том монографії присвячено дослідженню проблем глобалізації України, її взаємовідносинам з ЄС. Значну увагу приділено дослідженню наукових здобутків українських та російських учених із глобалістики. З урахуванням сучасної методології наукового дослідження В.І. Власовим ретельно проаналізовано становлення та розвиток української та російської шкіл глобалістики, спільне та відмінне у їхніх поглядах на процес глобалізації тощо.

Глобалізація, як правильно зауважує автор рецензованої монографії, – це безперервна, безмежна інтеграція ринків, національних держав і технологій до фантастичного рівня, яка сприяє руху індивідуумів, корпорацій і національних держав до світового співтовариства і зворотній його рух до індивідуумів

Випуск 36

корпорацій і до націй-держав. Кінцева мета цього процесу є вільна ринкова економіка: чим ризикованішим будуть ринкові сили, тям ефективнішою буде економіка.

Через усі два томи монографії червоною ниткою проходить оптимістична думка автора про те, що Україна є державою, яка активно залучається до світового глобалізаційного процесу.

Монографія В.І. Власова розрахована на науковців і фахівців з глобалістики, світової економіки, історії, філософії, соціології, демографії, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, усіх тих, хто цікавиться куди і чому рухається суспільство, хто усвідомлює, що процес глобалізації – об'єктивний, хто розуміє, що зупинити його неможливо, хто намагається щось зробити на своєму рівні, на своїй посаді, по силі своїх можливостей, щоб результатами глобалізації скористалася більшість людей планети Земля.